

КОНЦЕРТНИЙ ТУР

2 0 1 6

ольсько-

українські

Музичні

Діалоги

ФОНД **PRO MUSICA VIVA** / НАЦІОНАЛЬНИЙ КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ **КИЇВСЬКІ СОЛІСТИ**

ВИКОНАВЦІ:

НАЦІОНАЛЬНИЙ
КАМЕРНИЙ
АНСАМБЛЬ
КИЇВСЬКІ СОЛІСТИ

Олесь Ясько
Художній керівник

Роман Ревакович
Диригент

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ МУЗИЧНІ ДІАЛОГИ

2016

КОНЦЕРТНИЙ ТУР

2 0 1 6

16.05 Черкаси

18:30 Черкаська обласна
філармонія

17.05 Кіровоград

18:30 Кіровоградська
обласна філармонія

18.05 Кривий Ріг

17:00 Криворізьке обласне
музичне училище

19.05 Запоріжжя

18:00 Запорізька обласна
філармонія

20.05 Дніпропетровськ

18:30 Дніпропетровська
обласна філармонія

22.05 Харків

18:30 Харківська обласна
філармонія

23.05 Суми

18:00 Сумська обласна
філармонія

24.05 Полтава

19:00 Полтавська обласна
філармонія

28.05 Київ

19:00 Національна
філармонія України

ПРОГРАМА

Томаш Опалка

*1983
HemiSphere для струнних / 2013

Золтан Алмаші

*1975
Concerto grosso для струнних / 2004

Ігор Щербаков

*1955
Warum? Камерна симфонія № 5 для струнних / 2002

Зигмунт Краузе

*1938
Aus aller Welt stammende для струнних / 1973

АНТРАКТ

Мацей Зєлінський

*1971
Shinning II для струнних / 2006

Олександр Шимко

*1977
Сни старого лісу для струнних / 2005

Валентин Сильвестров

*1937
Тиха музика для струнних / 2002

Войцех Кіляр

1932–2013
Орава для струнних / 1986

Польсько-українські МУЗИЧНІ ДІАЛОГИ

Турне Національного камерного ансамблю «Київські солісти» під назвою «Польсько-українські музичні діалоги» у містах центральної та східної України — це своєрідне звернення моїх вже багатолітніх зусиль зблизити польську і українську музику. Від пам'ятного «Вечору прем'єр» у Львові 1995 року, з якого народився Фестиваль сучасної музики «Контрасти», де було представлено багато польських творів та польських виконавців, через цикл концертів із музикою Вітольда Лютославського за участю 10 українських симфонічних оркестрів вагомих культурних центрів України у 2013 році до чотирьох фестивалів «Дні української музики у Варшаві» та багатьох інших заходів, що представляли українську музику в Польщі — це ті мости, які завдяки прихильності різних установ та поодиноким осіб вдалося мені збудувати протягом цих вже понад 20 років моєї організаційної та диригентської діяльності. Хочу особливо виокремити Фестиваль «Контрасти», де на його початках вдалося переломити радянську естетичну парадигму. І хоча не було там у цьому сенсі повного успіху, все-таки візити віртуоза ударних інструментів Станіслава Скочинського, езотеричного композитора Мечислава Літвінського, Ансамблю «Нонстром», солістів, хору та оркестру Краківської філармонії під диригуванням Кшиштофа Пендерецького, приїзди симфонічних оркестрів з Варшави — оркестру Польського радіо та оркестру «Sinfonia Varsovia» — збудували діапазон, який до сьогодні ставить «Контрасти» серед перших платформ сучасної музики в Україні. Це також місце, де свої естетичні світогляди будували Богдана Фроляк, Богдан Сегін, Михайло Швед, Любава Сидоренко, Золтан Алмаші — сьогодні яскраві українські композитори. Не можу тут не згадати концертного

турне Польського оркестру «Sinfonia Iuventus» в Польщі та Україні, де було виконано твори названих вище та інших українських композиторів, стипендіатів програми польського Міністерства культури та національної спадщини «Gaude Polonia». Минулого року з оркестром «Київські солісти» ми виступили в Польщі з проектом «Концерт української музики — в солідарності з Україною». Цього року з цим прекрасним ансамблем виконуємо твори провідних польських та українських композиторів в дев'яти містах України. Плануємо також представити цю програму в Польщі. Композитори — як українські, так і польські, чії твори звучатимуть в проєкті «Польсько-українські музичні діалоги», — відібрані з погляду репрезентації різних поколінь: від метрів до молодших творців, які вже заявили про свій талант. Спільною рисою всіх творів є їх радше постмодерністична естетика. При цій підсумковій згадці хочу ще повернутися до 1991 року, коли у листопаді Український чоловічий хор «Журавлі» з Польщі під моїм диригуванням провів концертне турне у Полтаві, Луганську, Донецьку, Дніпропетровську, Запоріжжі, Кривому Розі, Кіровограді, Черкасах і Києві — напередодні референдуму за Незалежність України та перших президентських виборів. У програмі тих концертів ми висловили фразу, яку і сьогодні як побажання хочу нагадати: «Україно — зростає та міцній!»

**Роман
Ревакович**

Томаш ОПАЛКА

Польща

Народився 1983 року. У 2006–2011 роках студіював композицію у Музичному університеті Ф. Шопена у Варшаві у Кшиштофа Бацулевського. Після закінчення університету поглиблював свої композиторські знання у співпраці з провідними композиторами Голлівуду, зокрема із Хрістофером Юнгом та Марко Бельтрамі. 2013 року отримав звання кандидата гуманістичних наук. Від 2012 року свою художню активність розділяє поміж Варшавою та Лос-Анжелесом. Композитор є лауреатом багатьох польських та міжнародних композиторських конкурсів, співпрацював із багатьма польськими та закордонними оркестрами, диригентами та солістами. Музика Томаша Опалки видана на 7 компакт-дисків, готується чергових 5, зокрема монографічна платівка. Писав музику на замовлення Товариства ім. В. Лютославського, Інституту Адама Міцкевича, Національного симфонічного оркестру Польського радіо в Катовіце, Спілки польських композиторів, Королівського замку у Варшаві, Музичної академії у Кракові, філармоній в Келце, Гожові та Каліші. Працює у ділянках музики академічної, кіномузики та музики театральної. Є автором музики до 30 фільмів. За музику до фільму "ExAnimo" В. Войтковського отримав нагороду «Найкраща музика до фільму» на кінофестивалі "BeThere!" Є членом Спілки польських композиторів від 2012 року. Отримав стипендії від Міністерства культури та національної спадщини, Фонду "Pro Polonia", DongSan Research Foundation, Товариства ім. В. Лютославського, Фонду підтримки творчості ZAiKS, а також Президента міста Варшава.

Золтан АЛМАШІ

Україна

Народився 1975 року у Львові. Закінчив львівську музичну десятирічку як віолончеліст, а згодом Львівську консерваторію як віолончеліст і композитор в класі Юрія Ланюка. Відтак вчився в асистентурі-стажуванні у НМАУ ім. П. І. Чайковського у Євгена Станковича. Велику роль у професійному становленні як композитора і віолончеліста, а також у плані становлення творчого світогляду, для Золтана Алмаші відіграв львівський фестиваль сучасної музики «Контрасти», розквіт якого припав якраз на студентські роки композитора в другій половині 90-тих. Під час навчання в асистентурі, а також по закінченню всіх студій, Алмаші поступово стає активним учасником практично всіх вагомих фестивалів сучасної музики в Україні, де виступає як композитор і виконавець. Також він двічі ставав лауреатом міжнародного конкурсу ім. Сергія Прокоф'єва у Маріуполі — 1998 року як віолончеліст, а 2000 року як композитор. 2003 року нагороджений премією імені Левка Ревуцького, а 2012-го — премією імені Бориса Лятошинського. 2003 року композитор брав участь у фестивалі Gaudeamus Music Week в Амстердамі, де його твір «Продовжене життя» виконав Московський ансамбль сучасної музики. 2008 року він був учасником стипендіальної програми Міністерства культури Польщі "Gaude Polonia", в рамках якої навчався у Александра Ласоня в Музичній академії в Катовіце. На даний момент Алмаші веде активне творче життя: працює в камерному оркестрі НАС «Київська камерата», є учасником ансамблю сучасної музики Nostri Temporis, він — засновник і учасник струнного квартету «Гольфстрім», а також співзасновник і керівник однойменного фестивалю класичної і сучасної камерної музики. Золтан Алмаші — автор понад 70-ти творів різних жанрів, серед яких переважає музика для камерного оркестру. Поза Україною твори Алмаші виконуються у Польщі, Литві, Швейцарії, Росії, Італії, Молдові, Угорщині. Швейцарське видавництво Sordino видало деякі твори композитора.

Ігор ЩЕРБАКОВ

Україна

Народився 1955 року. Відомий український композитор, педагог, професор кафедри композиції Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського (від 1994). Закінчив Київську державну консерваторію імені П. І. Чайковського (1979). Працює в жанрах оперної, симфонічної, театральної, камерно-інструментальної, вокальної, хорової та дитячої музики. Його твори виконуються в Україні та багатьох країнах світу, видаються в Україні та Швейцарії (видавництво Sordino). В даний час ексклюзивний видавець творів композитора за кордоном — видавництво Lauren Keiser Music Publishing (Нью-Йорк, США). Він відзначений Національною премією імені Тараса Шевченка (1999) та Мистецькою премією «Київ» імені Артемія Веделя (2004). Голова Київської організації Національної спілки композиторів України (1999–2010). Голова Правління Національної спілки композиторів України (з 2010). Ігор Щербаков належить до генерації сучасних українських композиторів, чия творчість і духовна спрямованість багато в чому сформували обличчя української музики кінця ХХ — початку ХХІ століть. Його твори, що з'явилися ще у 80-ті роки, відразу заявили про яскраву особистість митця. Він — один з лідерів свого покоління. Багато композицій Ігоря Щербакова виникло у співпраці з відомими українськими виконавцями — Йожефом Ермінєм, Богодаром Которовичем, Валерієм Матюхіним. Його твори записані до фондів Української та зарубіжних телерадіокомпаній, видані на компакт-дисках в Україні, США, Польщі, Швейцарії. Вагоме місце у творчості композитора посідає музика до драматичних вистав, що увійшли до репертуару столичних та регіональних театрів України. Композитор вважає: «Обираючи шляхи в мистецтві, кожен художник орієнтується на світло культури своєї країни, свого краю, свого міста, і ширше — всього світу, на світло, промінням якого є геніальні представники минулого, далекого й близького, а струм, яким живиться це світло, може бути тільки одного походження — Божественного».

Зигмунт КРАУЗЕ

Польща

Народився 1938 року. Один із головних митців свого покоління. Його творчі надбання та зусилля в пропагуванні музики оцінені низкою нагород та відзнак, серед яких — французький орден Почесного легіону (2007) і звання Кавалера ордену мистецтв і літератури (1984). 1987 року був обраний головою Міжнародного товариства сучасної музики (ISCM), а від 1999 року є його почесним членом. Композиторські студії, завершені у Казімежа Сікорського, та піаністичні — у Марії Вілкомірської, Зигмунт Краузе поглиблював у Парижі у Наді Буланже. Набуті знання незабаром почав надавати молодим студентам-композиторам. Від 2002 року є професором композиції в Музичній академії в місті Лодзь, де 2015 року отримав звання почесного доктора. З 2006 року він також викладає в Музичному університеті Ф. Шопена у Варшаві. Досягнення композитора включають шість опер, інструментальні форми, починаючи від мініатюр до багаточисленних симфонічних творів, музику для театру, хорові твори та пісні. Багато композицій були записані і випущені на платівках польських та закордонних фонографічних компаній, серед яких — DUX, ORF, Nonesuch, Thesis, Musical Observations (CP2), Collins Classics, Warner Classics та EMI. 1966 року отримав першу нагороду на Міжнародному конкурсі сучасної музики Gaudeamus в Голандії. 1967 року заснував «Музичну майстерню», яку очолював протягом 25 років. На замовлення ансамблю визначними композиторами з цілого світу було скомпоновано понад 100 творів. Зигмунт Краузе розпочав свою організаційну діяльність 1970 року, коли став членом Репертуарної комісії Фестивалю «Варшавська осінь». Від 1982 року на запрошення П'єра Булеза був художнім радником Інституту дослідження та координації акустики/музики (IRCAM). Був одним із членів-засновників Твариства ім. В. Лютославського. Регулярно приймає участь у журі міжнародних композиторських конкурсів у багатьох країнах світу.

Мацей ЗЕЛІНСЬКИЙ

Польща

Народився 1971 року у Варшаві. Закінчив із відзнакою варшавську Музичну академію ім. Ф. Шопена, Королівську музичну академію в Лондоні, а також кандидатські студії у Музичному університеті Ф. Шопена. Його твори виконувалися на багатьох фестивалях, зокрема на «Варшавській осені», «Варшавських музичних зустрічах», «Gaude Mater» в Ченстохові, «AudioArt», «Synthesizer-Musik-Festival» у Брауншвейгу, «Musica del Novecento» в Римі, «Європейському фестивалі молоді музики» в Копенгагені, «Park Lane Festival» в Лондоні, «Світових днях музики» в Румунії, «Prestaigne Festival» в Уельсі, а також видані на майже тридцяти платівках. У квітні 2000 року його композиція «Lutoslawski in memoriam» для гобоя та фортепіано була вибрана Асоціацією управ Королівських музичних шкіл до програм іспитів англійських шкіл. Мацей Зелінський є лауреатом багатьох конкурсів в Польщі та за кордоном. Отримав нагороди II Форуму молодих композиторів у Кракові, VI Конкурсу синтезаторної та комп'ютерної музики у Брауншвейгу в Німеччині, I Конкурсу молодих композиторів «Musica Sacra» у Варшаві, Міжнародного композиторського конкурсу «Jihlava'96» в Чехії, Загальнопольського композиторського конкурсу у Гданську, а також володар Головної нагороди на конкурсі Польського товариства сучасної музики за Мультимедійний проект у Варшаві, Композиторської нагороди Алана Буша та Композиторської нагороди «Josiah Parker Composition Prize» у Великій Британії. Є членом Спілки польських композиторів, Польського товариства сучасної музики, Товариства виконавців музичних та словесно-музичних творів і Товариства авторів ZAiKS, бере участь в управах цих організацій. В сезоні 2011/2012 отримав посаду Композитора-резидента Оркестру Польського радіо у Варшаві. Мацей Зелінський є відомим композитором музики до кінофільмів. У своєму доробку має твори для сольних інструментів, камерних ансамблів, симфонічного оркестру, а також для хору та для сольного інструмента з оркестром.

Олександр ШИМКО

Україна

Сучасний український композитор, піаніст. Народився 1977 року в місті Борщів (Тернопільська обл., Україна). 1997 року закінчив Чернівецьке музичне училище ім. С. Воробкевича по класу фортепіано. 2002 року закінчив Національну музичну академію України ім. П. І. Чайковського і отримав ступінь магістра музичного мистецтва (спеціальність — композиція). Від 2007 року — музичний керівник Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки. Працює практично у всіх жанрах академічної музики, автор понад ста творів, серед яких — чотири симфонії для симфонічного оркестру (2005, 2006, 2010, 2012), два концерти для фортепіано та симфонічного оркестру (2002, 2009), концерт для скрипки і симфонічного оркестру (2012), концерт для скрипки, альту та симфонічного оркестру (2014), твори для камерного оркестру, камерні ансамблі тощо. Він — автор музики до понад 15-ти театральних вистав. Співпрацює з багатьма відомими виконавцями та музичними колективами. Постійний учасник фестивалів сучасної музики як в Україні, так і за кордоном. Є організатором і автором низки музичних проєктів. Лауреат численних премій та стипендій.

Валентин СИЛЬВЕСТРОВ

Україна

Народився 1937 року в Києві. Один із найбільш самобутніх сучасних композиторів. Про його музику сперечаються, але водночас стежать за нею із незрадливим інтересом. Шлях Сильвестрова сповнений протиріч і стрибків. Композитор не пройшов повз найрізноманітніші технологічні системи нашого століття, нетрадиційні, незвичайні інструментальні склади. Тому його творчість часом здається експериментальною. Однак це — зовнішня форма. Більш уважний погляд на творчий шлях Сильвестрова свідчить про інше. Його художня натура дуже творча і водночас чуйна до різних явищ. Розвиваючись, київський автор, справді, входив у русло багатьох, часом далеких одне від одного художніх процесів. Але ним ніколи не керувало бажання бути на гребені моди. Маючи тонкий внутрішній слух, неабияке чуття відбору, він не приймав нічого, що було би чужим його індивідуальності, а завжди знаходив близьке, повчальне для себе й на диво природно освоював це, переплавляючи вже в тканини власних творів. Власне свобода музичної думки — одна з сильних сторін Сильвестрова. Напевно, найправильніше означити світогляд Сильвестрова як переважно ліричний. Але в загальному ліричному руслі безліч відтінків — від споглядального до драматичної експресії. І драматизм у його мистецтві — внутрішній, це драматизм підводної течії. Подібно до багатьох художників ліричного складу, Сильвестров дуже чутливий до світу природи. Він прагне почути й передати у своїх творах не лише її звуки — спів, дзвони, шуми, скрипи — і зберегти не просто пейзажні замальовки. Природа його цікавить як диво зі своїми осяяннями, відкриттями, рідкісною красою і фантастичною химерністю, вишуканою крихкістю і бурхливими катаклізмами. Здається, що композитор, як і дуже близький йому російський поет Тютчев, хоче осягнути таємниці природи, дізнатися мову квітів і трав, загадковість каменів і гір, таємничість лісів і озер. Здається, що він намагається передати саму вдачу явищ природи, її вічну змінність і закономірну циклічність.

За згодою
Видавництва
«Дух і літера»

Войцех КІЛЯР

Польща

1932–2013. Один з найталановитіших та найпопулярніших польських композиторів, автор музики класичної та музики до кіно (понад 130 фільмів). 1999 року Університет у місті Опольє надав йому звання почесного доктора. Народився 1932 року у Львові. Музичну освіту розпочав від навчання гри на фортепіано у музичній школі у Ряшеві (Жешуф). Навчався також у Державному музичному лицейі у Кракові. Середню музичну школу закінчив у м. Катовіце, там же розпочав студії у Державній вищій музичній школі. Як стипендіат французького уряду продовжував навчання у Парижі у Наді Буланже. Диплом з відзнакою отримав 1955 року. Войцеха Кіляра до 1974 року, коли той написав свій найвідоміший твір «Кшесани» (назва традиційного гірського танцю) для великого оркестру, вважали чільним представником польського музичного авангарду. У своєму доробку мав твір під назвою «Риф 62» (1962), твір ультрамодерний в звучанні та по формі, який розцінювали як символ супротиву до традиції та маніфест майбутнього. Його робота в кінематографі почалася 1958 року. Співпрацював з такими режисерами, як Анджей Вайда, Казімеж Куц, Станіслав Ружевіч, Тадеуш Конвіцький, Марек Півовський, Кшиштоф Кесльовський, Роман Поланський. 1992 року Войцех Кіляр потрапляє в Голлівуд. Тоді Френсіс Форд Коппола пропонує йому написати музику до фільму «Дракула». Музика мала величезний успіх, а Кіляр отримав Нагороду Американського товариства композиторів, авторів та продуцентів «ASCAP Award 1992» у Лос-Анжелесі та Нагороду «Best Score Composer for a 1992 Horror Film». Войцех Кіляр завжди наголошував, що кіномузика для нього не найголовніша. Композитор сказав про себе: «Я ніколи не мав почуття, що я щось відкидаю. Це може звучати як мегаломанія, але мені завжди здавалось, що я пишу свою музику з повною свідомістю — вона в якийсь спосіб пов'язана з минулим».

Роман РЕВАКОВИЧ

Польща

Диригент. Закінчив Музичну Академію ім. Ф. Шопена у Варшаві за спеціальністю «теорія музики», а згодом — диригентський факультет у класі Б. Мадея. Також вивчав композицію у класі М. Борковського. Тривалий час був пов'язаний з хоровим мистецтвом. Керував чоловічим хором «Журавлі», з яким гастролював у США, Канаді, Західній Європі та Україні. Займався староцерковною музикою — візантійськими хоралами, які виконував створений ним камерний хор «Ірмос». Заснував Камерний хор Capella Corale Varsaviana, з яким представив ряд концертів польської музики. Як диригент співпрацює з симфонічними та камерними оркестрами Польщі, Білорусі, Росії та України, зокрема з Національним симфонічним оркестром України, Симфонічним оркестром Львівської філармонії, Національним камерним ансамблем «Київські солісти». Особливою сферою зацікавлення Романа Реваковича є сучасна музика. 1995 року у Львові разом з композиторами Львівської організації НСКУ заснував Фестиваль сучасної музики «Контрасти», на якому було вперше виконано твори Ігоря Щербакова, Юрія Ланюка та Едварда Селіцького, а також вперше в Україні прозвучала музика Вітольда Лютославського, Кшиштофа Пендерецького, Зигмунда Краузе, Анджея Нікодемівича, Арво Пярта. Неодноразово виступав на фестивалях сучасної музики у Польщі та за кордоном. 2009 року диригував Польським оркестром Sinfonia Iuventus під час концертного турне в Польщі та Україні під назвою «Між словом і звуком», в якому виконувалися твори молодих українських композиторів, замовлені Польським Інститутом у Києві, — Світлани Азарової, Золтана Алмаші, Марії Олійник, Богдана Сегіна, Любави Сидоренко, Богдани Фроляк, Михайла Шведа, Олександра Шимка. Засновник та голова Фонду Pro Musica Viva, який займається популяризацією та підтримкою різноманітних музичних ініціатив. Є членом Національної спілки композиторів України та Товариства імені Вітольда Лютославського.

Фото з архіву оркестру

Національний камерний ансамбль КИЇВСЬКІ СОЛІСТИ

Україна

Створення Державного камерного ансамблю «Київські солісти» — здійснення давнішої мрії маестро Богодара Которовича (1941–2009). Він був засновником, художнім керівником і диригентом цього колективу, визнаного слухачами та критиками у різних країнах світу. Нині художній керівник і директор ансамблю — Народний артист України Олесь Ясько. У складі камерного ансамблю «Київські солісти» — обдаровані молоді музиканти України, лауреати національних і міжнародних конкурсів, серед яких багато учнів Богодара Которовича. Репертуар ансамблю охоплює широкий спектр барокової, класичної та сучасної музики для камерного оркестру. Але генеральна лінія репертуарної політики «Солістів» — виконання масштабних творів романтичного напрямку. За ансамблем затвердилася репутація популяризатора авторів світового рівня, твори яких ще не виконувалися в Україні. «Київські солісти» виступали у престижних концертних залах різних країн світу з провідними диригентами і солістами України та за кордоном, у надбанні ансамблю численні записи дисків, а також для радіо і телебачення. За активну діяльність у справі популяризації української культури Міністерство закордонних справ України надало колективу звання «Посол української культури в світі». У лютому 2010 року Указом президента України колективу присвоєне звання «Національний камерний ансамбль».

МЕДІЙНА ПІДТРИМКА

УКРАЇНСЬКА
МУЗИЧНА ГАЗЕТА

СПІВОРГАНІЗАЦІЯ

Черкаська
обласна
філармонія

Кіровоградська
обласна
філармонія

Криворізьке
обласне музичне
училище

Запорізька
обласна
філармонія

Дніпропетровська
обласна
філармонія

Харківська
обласна
філармонія

Сумська
обласна
філармонія

Полтавська
обласна
філармонія

Національна
філармонія
України

Дизайн: Світлана Кошкіна

Дофінансовано з коштів
Міністра Культури
і Національної Спадщини
Республіки Польща

**Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland**

FUNDATION VIDROGENIA

Київська Колегія

 FUNDACJA
Pro Musica Viva